

Nhân Ngày Lễ Chiến Sĩ Trận Vong

Tháng năm có hai ngày lễ diễn ra trên toàn liên bang Hoa Kỳ. Trung tuần có ngày lễ Mẹ – Mother’Day. Hạ tuần có ngày lễ Chiến Sĩ Trận Vong – Memorial Day. Theo dõi sinh hoạt trên thị trường buôn bán và dịch vụ tôi thấy hình như ngày lễ Mẹ có phần xôm tụ hơn là ngày lễ Chiến Sĩ Trận Vong. Chỉ nói riêng về phe ta – tức là phe nói tiếng Việt Nam thì trong cả tháng trước ngày lễ Mẹ đã ra rả 24 trên 24 để rao xeo (sale) đủ thứ, thưởng vàng hạ cám gì cũng xeo xeo để cho những người con hiếu thảo có cơ hội mua tặng Mẹ hiền. Đối tượng của các vụ xeo này là Mẹ. Chỉ có Mẹ mà thôi...

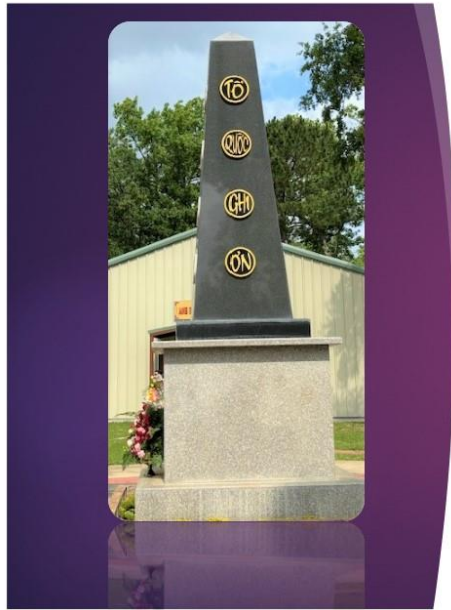
Hôm lễ Mẹ tôi có viết chuyện “trên trời dưới đất” để xiển dương tinh thần của các vị chuyên bán dược thảo vì nhân dịp lễ Mẹ, họ đã để lộ ra lòng từ bi bác ái nên “vừa bán vừa cho” “vừa bán vừa tặng” “vừa bán vừa biếu” đủ tloại thuốc trị bá bệnh. Trong khi phe nói tiếng Anh tức là mấy anh chị Mỹ chính gốc cũng có đủ thứ mặt hàng để xeo nhưng tuyệt nhiên tôi không thấy họ xeo các loại thuốc chữa bệnh bao giờ. Nếu mấy anh chị Mỹ bắt chước các vị thầy “đông y” (đông đúc y như nhau) thì phe bệnh nhân sẽ mừng biết mấy! Suy ra thì thấy mấy anh thuộc ngành dược phẩm Huê Kỳ thiếu lòng từ bi bác ái so với mấy anh mấy chị chuyên ngành “thuốc cỏ” Việt Nam. Cỏ cũng thuộc loại quý! Quý như cộng cỏ khô của ông sư bự chùa Ba Vàng mà đáng nhẽ phải đặt tên là “chùa Ngàn Vàng” mới đúng. Một cộng cỏ không thôi mà đã thu của thập phương bá tánh đến hàng tỉ tỉ, nhưng cái lạ hơn cả là thiên hạ tranh nhau đến cúi đầu đảnh lễ với cộng cỏ khô. Lịch sử Phật Giáo có hơn hai mươi lăm thế kỷ nhưng chưa thấy ở một quốc gia Phật Giáo nào có vụ lấy cộng cỏ biến thành Xá Lợi Phật để hốt bạc. Không biết mấy ông sư ở chùa Ba Vàng có vận dụng một cách sáng tạo tư tưởng Mác

Lê để biến cộng cỏ thành xá lợi Phật hay không? Chắc là có vì mấy vị sư này thuộc giáo hội quốc doanh nên kinh kệ Mác Lê phải rành sáu câu...

Giờ thì sắp đến ngày lễ Chiến Sĩ Trận Vong nhưng tôi không nghe phe nói tiếng Việt quảng cáo để bán và tặng thuốc dán, thuốc tiểu đường, thuốc trị ung thư, thuốc trị tim trị gan...để tặng cho “Chiến Sĩ Trận Vong” gì cả. Chắc vì lý do: Chiến Sĩ Trận Vong từ lâu đã không còn có mặt trên thế gian này nữa nên chẳng còn bệnh tật gì, lý nào người thân lại đi mua dược thảo để đem đốt theo vàng bạc nhang khói cho những người nằm dưới mồ thọ hưởng? Nhưng đừng có lo! Họ không mất mối đâu! Đến tháng sáu tới, họ sẽ đổi chữ “Mẹ” thành ra chữ “Cha”... và nhạc khúc “bán tặng bán biếu bán cho...” lại râm rang nghe vui tai lắm...

Trở lại ngày Chiến Sĩ Trận Vong như tiêu đề, tôi nhớ thời Việt Nam Cộng Hòa có ngày lễ này để nhớ đến những chiến sĩ đã “vì quốc vong thân” để bảo vệ nền độc lập tự do cho dân tộc. Nếu trí nhớ của tôi không tệ thì ngày lễ Chiến Sĩ Trận Vong rơi vào thượng tuần của tháng 11, ngày nào thì tôi không nhớ chính xác nên không dám ghi ra đây. Chiến sĩ là chữ gọi chung những người lính – lính Việt Nam Cộng Hòa, từ anh binh nhất binh nhì cho đến các vị tướng lãnh đã cầm súng xông pha trận mạc nhằm đem lại sự an bình cho dân chúng và bảo vệ bờ cõi Việt Nam trước họng súng của quân xâm lược. Ngày xưa khắp Miền Nam, đi đến đâu tôi cũng thấy có đài “Tổ Quốc Ghi Ơn” và vào ngày lễ này thấy có khói hương nghi ngút.

Sau ngày 30 tháng tư – 1975 đa số những đài “Tổ Quốc Ghi Ơn” đã bị đập phá, số còn lại được biến thành đài “Tổ Quốc Ghi Công”. Chữ “Ơn” biến mất, chữ “Công” thế vào. Sao là Ơn? Sao là Công? Theo tôi: Ơn là biểu tượng của tinh thần như Ơn tổ tiên, Ơn cha mẹ, Ơn chiến sĩ...chữ Ơn không có biên giới. Còn chữ Công là gì? Đơn giản: Công là là biểu tượng của vật chất, công có biên giới và có tính sòng phẳng như một anh cắt cỏ được trả tiền công. Người bỏ công cắt cỏ và người trả tiền sòng phẳng thì sau đó không ai nợ ai, chấm dứt quan hệ. Chữ “Công” trên các đài “Tổ Quốc Ghi Công” có ý nghĩa như thế. Không hơn không kém.

Lúc được định cư tị nạn ở Mỹ tôi biết đất nước tự do này có những ngày lễ rất ý nghĩa trong đó có ngày “Memorial Day” vào tháng 5 và ngày “Veterans Day” vào tháng 11. Cả hai ngày này liên quan đến những người lính. Memorial Day để nhớ đến binh sĩ đã bỏ mình trong các cuộc chiến trong nước như cuộc nội chiến Nam – Bắc 1861 – 1865 và trước đó là cuộc chiến giành độc lập trong tay người Anh từ 13 thuộc địa. Veterans Day để nhớ đến những người lính còn sống sót sau các trận chiến trong và ngoài nước trong đó có cả những chiến binh đã từng tham dự vào cuộc chiến tranh tại Việt Nam.

Ngày lễ Memorial Day đầu tiên tưởng niệm quân nhân miền Bắc đã tử trận trong cuộc nội chiến thời tổng thống Abraham Lincoln. Sau Chiến tranh thế giới thứ nhất ngày lễ này được mở rộng để tưởng niệm các binh sĩ tử trận trong các cuộc chiến khác nhau trong và ngoài nước. Từ năm 1971 ngày lễ Chiến Sĩ Trận Vong chính thức trở thành ngày lễ liên bang ở Hoa Kỳ. Vào ngày này người Mỹ đến viếng thăm các nghĩa trang và các đài kỉ niệm; lá cờ Mỹ được treo rủ cho đến trưa. Vào ngày này tôi thường thấy các em Hướng Đạo Sinh trong những bộ đồng phục chỉnh tề đã đến cắm những lá cờ Hoa Kỳ trên các mộ phần chiến sĩ. Trước đây có vài lần tôi cũng đến nghĩa

trang thành phố nơi tôi ở để cảm ơn cùng các em Hướng Đạo Sinh Việt Nam. Xúc động và miên man nghĩ đến mộ phần của các chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa trong Nghĩa Trang Quân Đội Biên Hòa nơi có bức tượng “Thương Tiếc” của đại úy điêu khắc gia Nguyễn Thanh Thu. Phe được gọi là “thắng cuộc” đã vô cùng sợ hãi cả những người đã chết.

Giờ điểm qua lịch chút lịch sử của ngày Chiến Sĩ Trận Vong tại Hoa Kỳ. Ngày 5 tháng 5 năm 1868, ba năm sau cuộc nội chiến kết thúc, tổ chức cựu chiến binh liên bang miền Bắc có tên “Grand Army of the Republic” thành lập “Ngày Trang Trí” là ngày để trang trí hoa lên các phần mộ binh sĩ hy sinh trong chiến tranh. Thiếu tướng John A. Logan, người lãnh đạo tổ chức “Grand Army of the Republic” chọn ngày 30 tháng 5 để cử hành lễ này. Người ta tin rằng vào ngày đó hoa đang nở rộ khắp nước Mỹ. New York là tiểu bang đầu tiên công nhận ngày lễ Chiến Sĩ Trận Vong năm 1873. Đến năm 1890 thì hầu hết các tiểu bang miền Bắc Hoa Kỳ công nhận trong khi các tiểu bang ở miền Nam có ngày Memorial Day riêng để tưởng niệm các chiến sĩ của họ đã hy sinh trong cuộc nội chiến. Sau Chiến tranh thế giới lần thứ nhất 1914 - 1918, ngày này được mở rộng để tưởng nhớ tất cả các quân nhân tử trận trong các cuộc chiến mà nước Mỹ đã tham gia. Năm 1971, quốc hội liên bang Hoa Kỳ tuyên bố Memorial Day rơi vào ngày Thứ Hai cuối cùng của Tháng 5.

Chỉ còn hai hôm nữa là đến ngày lễ Memorial Day mà người Việt gọi là ngày lễ Chiến Sĩ Trận Vong để tưởng nhớ đến các chiến binh đã hy sinh trong các trận chiến để bảo vệ lãnh thổ, bảo vệ nền độc lập tự do, trong đó có gồm Quân Dân Cán Chính Việt Nam Cộng Hòa và tại đất nước chúng ta đang cư ngụ, các chiến binh Hoa Kỳ đã có mặt khắp nơi để chiến đấu bảo vệ nền Độc Lập Tự Do cho nhân loại.

Tôi có người em tử trận tháng giêng năm 1971 khi em mới 25 tuổi và một số bạn bè đã hy sinh trong cuộc chiến vệ quốc. Tôi nhớ em. Tôi nhớ các bạn. Xin thắp nén hương để tưởng nhớ đến các chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa, trong đó có bạn bè và em tôi.

Phong Châu

Memorial Day 2024